

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Художня риторика: мистецтво презентації тексту та гри

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету соціальної педагогіки та психології

О. В. Пономаренко

« 28 » серпня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Художня риторика: мистецтво презентації тексту та гри
підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
блоку освітніх компонентів вільного вибору студента в межах спеціальності
освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
спеціальності 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Курінна А. Ф., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дошкільної та
початкової освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри
дошкільної та початкової освіти

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Л. О. Сущенко

Ю. Є. Зубцова

2025 рік

Зв'язок з викладачем: *Viber, WhatsApp (099-086-68-22), Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

E-mail: *Felixsovna@i.ua*

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17012>

Телефон: *099-086-68-22, 097-982-85-84*

Інші засоби зв'язку: *kurinna@znu.edu.ua*

Кафедра: *кафедра дошкільної та початкової освіти, VIII н. к., ауд. 103*

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Художня риторика: мистецтво презентації тексту та гри» спрямована на розвиток умінь вільного спілкування, емоційного впливу на аудиторію, подолання страху перед публічними виступами та максимізацію особистісного потенціалу в педагогічній діяльності.

Мета курсу: формування у студентів навичок ефективної комунікації, виразного мовлення та сценічної презентації тексту через інтеграцію театральних методик і риторичних технік.

Завдання курсу:

- оволодіння техніками виразного мовлення (дикція, тембр, інтонація);
- розвиток навичок акторської майстерності для управління тілом, жестами, позою та розміщенням у просторі;
- формування вміння аналізувати текст, проникати в його задум, підтексти та контексти;
- розвиток здатності впливати на аудиторію через емоційну та осмислену презентацію;
- подолання страху публічних виступів і формування впевненості у спілкуванні;
- розвиток творчого підходу до комунікації та винахідливості в ситуаціях підвищеної мовленнєвої відповідальності;
- підготовка до використання риторичних і театральних технік у педагогічній практиці.

Пререквізити навчальної дисципліни «Художня риторика: мистецтво презентації тексту та гри»: «Українська мова професійного спрямування», «Загальна психологія», «Вступ до педагогічної професії», «Історія педагогіки», «Технології навчання мовно-літературної галузі», «Педагогіка», «Методика викладання української мови і розвитку мовлення», «Дитяча література з методикою літературного читання», «Риторична компетентність сучасного педагога».

Постреквізити навчальної дисципліни «Художня риторика: мистецтво презентації тексту та гри»: «Педагогічна психологія», «Основи педагогічної майстерності», «Інформаційна грамотність і мовленнєва культура вчителя НУШ», «Виробнича практика», «Атестаційний іспит».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	денна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	6-й	-
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	24 год	-
Практичні заняття	24 год	-
Самостійна робота	102 год	-
Консультації	Відповідно до графіка: https://cutt.ly/KejOkOLb	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17014	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей та результатів навчання

Компетентності / результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)</p> <p>СК 1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово</p> <p>СК 4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього</p>	<p>Традиційні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: <i>словесні</i> (мовленнєво-мислительні вправи, усна експертиза комунікативних тактик та стратегій; усне анотування власних публічних виступів та виступів опонентів, тез доповідей, статей з проблем курсу, професійних есе; круглі столи, дискусії, навчальні диспути, бесіди, консультації (індивідуальні та групові); <i>наочні</i> (візуалізація; створення креалізованих текстів; демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних</p>	<p>Поточні контрольні заходи: тестування з проблематики змістового модулю; виконання практикумів та завдань, отриманих у ході інтерактивних лекцій.</p> <p>Підсумкові контрольні заходи: залік (фінальний проєкт, тестування в СЕЗН Moodle)</p>

<p>процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність</p> <p>СК 12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи</p>	<p>презентацій); практичні методи (аналіз наукових джерел; організація та проведення риторичних міні-практикумів, комунікативних міні-тренінгів; складання схем, анотацій, пам'яток тощо).</p> <p>Інтерактивні методи: інтерактивні лекції з використанням багатомірної дидактичної технології В. Штейнберга, елементів проєктивної технології МАК (метафоричні асоціативні картки), коучингу, тимбілдінгових вправ; ділові ігри, ситуації-спроби, творчі завдання; робота в парах та групах; робота з інтерактивними-онлайн дошками (Padlet, Flingo, Lino)</p>	
<p>ПР-01. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти</p> <p>ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів</p> <p>ПР-08. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування</p> <p>ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп</p>		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи художньої риторики та виразного мовлення

Тема 1. Вступ до художньої риторики

Поняття художньої (емоційно-виразної) риторики, її відмінність від класичної риторики, роль виразного мовлення в педагогічній комунікації, основні закони виразності (правильність, точність, образність, емоційність).

Тема 2. Техніки виразного мовлення

Дикція, артикуляція, темп, ритм, паузи, логічні та емоційні наголоси, мелодика (інтонаційна партитура тексту), дихання як основа звучання.

Тема 3. Аналіз тексту для виразного прочитання та презентації

Мовленнєва партитура художнього тексту, виявлення підтексту, емоційних доміант, ключових образів; вправи на проникнення в задум автора та контекст.

Змістовий модуль 2. Акторська майстерність і сценічна поведінка

Тема 4. Основи акторської майстерності в педагогічній діяльності

Сучасні системи та методи акторської майстерності, спільне між акторським та педагогічним мистецтвом, подолання сценічного страху та зажимів.

Тема 5. Управління тілом і простором

Пластика, жести, міміка, поза, рух у сценічному просторі; вправи на відчуття тіла, координацію, вільне володіння простором під час презентації.

Тема 6. Емоційна пам'ять і перевтілення

Розвиток емоційної виразності через етюди, робота з внутрішнім баченням, створення образу педагога-оратора, використання акторських прийомів для педагогічної харизми.

Змістовий модуль 3. Робота з аудиторією та емоційна виразність

Тема 7. Встановлення контакту з аудиторією

Психологічні прийоми залучення уваги, зоровий контакт, адаптація до складу слухачів (дитина/дорослий/група), подолання бар'єрів сприйняття.

Тема 8. Емоційний вплив та управління емоціями аудиторії

Техніки емоційного зараження, використання інтонації, тембру, пауз для створення настрою; робота з емоційними станами (радість, інтерес, співпереживання, мотивація).

Тема 9. Утримання уваги та управління динамікою виступу

Мовленнєві та немовленнєві прийоми (зміна темпу, гумор, риторичні питання, візуалізація), діагностика реакцій аудиторії, корекція в реальному часі.

Змістовий модуль 4. Творча імпровізація та педагогічне застосування

Тема 10. Основи творчої імпровізації в комунікації

Види імпровізації (вербальна, пластична, ситуаційна), розвиток спонтанності, уяви та реакції; вправи на швидке реагування.

Тема 11. Імпровізація в роботі з текстом і ситуаціями

Імпровізаційні етюди за текстом, продовження оповіді, рольові імпровізації, адаптація презентації до несподіваних реакцій аудиторії.

Тема 12. Педагогічне застосування риторичних та театральних технік

Інтеграція художньої риторики в уроки НУШ (виразне читання, казкотерапія, драматичні ігри), розробка власних міні-практикумів, аналіз ефективності імпровізаційних прийомів у початковій школі.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
Лекційне заняття № 1 Практичне заняття №1	<i>Тема 1. Вступ до художньої риторики</i> Поняття художньої (емоційно-виразної) риторики, її відмінність від класичної риторики, роль виразного мовлення в педагогічній комунікації, основні закони виразності (правильність, точність, образність, емоційність)	2/2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 2 Практичне заняття №2	<i>Тема 2. Техніки виразного мовлення</i> Дикція, артикуляція, темп, ритм, паузи, логічні та емоційні наголоси, мелодика (інтонаційна партитура тексту), дихання як основа звучання	2/2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття №3 Практичне заняття №3	<i>Тема 3. Аналіз тексту для виразного прочитання та презентації</i> Мовленнєва партитура художнього тексту, виявлення підтексту, емоційних домінант, ключових образів; вправи на проникнення в задум автора та контекст	2/2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 4 Практичне заняття №4	<i>Тема 4. Основи акторської майстерності в педагогічній діяльності</i> Сучасні системи та методи акторської майстерності, спільне між акторським та педагогічним мистецтвом, подолання сценічного страху та зажимів	2/2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 5 Практичне заняття №5	<i>Тема 5. Управління тілом і простором</i> Пластика, жести, міміка, поза, рух у сценічному просторі; вправи на відчуття тіла, координацію, вільне володіння простором під час презентації	2/2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 6 Практичне заняття №6	<i>Тема 6. Емоційна пам'ять і перевтілення</i> Розвиток емоційної виразності через етюди, робота з внутрішнім баченням, створення образу педагога-оратора, використання акторських прийомів для	2/2	<i>щотижня</i>
Самостійна робота *		8,5	

	педагогічної харизми		
Лекційне заняття № 7 Практичне заняття №7	<i>Тема 7. Встановлення контакту з аудиторією</i> Психологічні прийоми залучення уваги, зоровий контакт, адаптація до складу слухачів (дитина/дорослий/група), подолання бар'єрів сприйняття	2/2	щотижня
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 8 Практичне заняття №8	<i>Тема 8. Емоційний вплив та управління емоціями аудиторії</i> Техніки емоційного зараження, використання інтонації, тембру, пауз для створення настрою; робота з емоційними станами (радість, інтерес, співпереживання, мотивація)	2/2	щотижня
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 9 Практичне заняття №9	<i>Тема 9. Утримання уваги та управління динамікою виступу</i> Мовленнєві та немовленнєві прийоми (зміна темпу, гумор, риторичні питання, візуалізація), діагностика реакцій аудиторії, корекція в реальному часі	2/2	щотижня
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 10 Практичне заняття №10	<i>Тема 10. Основи творчої імпровізації в комунікації</i> Види імпровізації (вербальна, пластична, ситуаційна), розвиток спонтанності, уяви та реакції; вправи на швидке реагування	2/2	щотижня
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 11 Практичне заняття №11	<i>Тема 11. Імпровізація в роботі з текстом і ситуаціями</i> Імпровізаційні етюди за текстом, продовження оповіді, рольові імпровізації, адаптація презентації до несподіваних реакцій аудиторії	2/2	щотижня
Самостійна робота *		8,5	
Лекційне заняття № 12 Практичне заняття №12	<i>Тема 12. Педагогічне застосування риторичних та театральних технік</i> Інтеграція художньої риторики в уроки НУШ (виразне читання, казкотерапія, драматичні ігри), розробка власних міні-практикумів, аналіз ефективності імпровізаційних прийомів у початковій школі	2/2	щотижня
Самостійна робота *		8,5	

* Самостійна робота передбачає засвоєння матеріалу в позааудиторний час, підготовку практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до екзамену.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лекції №1-6	Тестові завдання з проблематики змістового модулю	Перевірка теоретичних знань студентів із тем 1-6, маючи на меті оцінити ефективність самостійної роботи здобувачів	Тест складається із 10 запитань, максимальна оцінка за який становить 10 балів. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 1 бал	10
	Перевірка вміння та навичок застосовувати отримані знання на практиці			
	Практикум №1	Мовленнєва партитура та виразне читання улюбленого уривка художнього твору Завдання: студент обирає короткий уривок художнього твору (вірш або прозу, 8–12 рядків/речень). Аналізує текст (виявляє емоційні доміанти, підтекст, ключові паузи, наголоси), складає просту мовленнєву партитуру (позначки кольорами/символами), готується до виразного читання перед групою (3–4 хв.) з урахуванням методичних рекомендацій в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=705258	Максимальна кількість балів – 10. При цьому оцінюється правильність, повнота і комунікативна/риторична творчість виконаного практикуму: виконано правильно, повністю, творчо (10–9 балів); містить незначні неточності, але не позбавлено творчого підходу до виконання (8–7 балів), не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно (6–4 бали), виконано неправильно із суттєвими помилками, номінально, або неповністю (3–1 бали)	10
Практикум №2	Етюд «Педагог: перевіщення в образ педагога-оратора» Завдання: студент обирає один із образів («впевнений наставник», «веселий чарівник», «строгий, але	Максимальна кількість балів – 10. При цьому оцінюється правильність, повнота і комунікативна/риторична творчість виконаного практикуму: виконано правильно, повністю, творчо (5 балів); містить незначні	10	

		справедливий учитель» тощо) та сюжет для його втілення: наприклад, входить у клас (уявний), вітається, мотивує учнів на урок («сьогодні ми відкриваємо таємницю...») з використанням пластики, жестів, пози, міміки. Готується до його 2–3-хвилинного виконання під час заняття, або його відеозапису. Короткий самоаналіз етюда з урахуванням запропонованої орієнтованої схеми. Методичні рекомендації щодо виконання завдання розміщено в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=705504	неточності, але не позбавлено творчого підходу до виконання (4 бали), не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно (3 бали), виконано неправильно із суттєвими помилками, номінально, або неповністю (1-2 бали)	
Лекції №7-12	Тестові завдання з проблематики змістового модулю	Перевірка теоретичних знань студентів з тем 7-12, маючи на меті оцінити ефективність самостійної роботи здобувачів	Тест складається із 10 запитань, максимальна оцінка за який становить 10 балів. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 1 бал	10
	Перевірка вмінь та навичок застосовувати отримані знання на практиці			
	Практикум №3	Мотиваційна міні-промова Завдання: студент готує та виконує 3–4-хвилинну мотиваційну промову (наприклад, «Чому варто читати книжки», «Як стати супергероєм на уроці», «Сьогодні ми переможемо страх» тощо). Використовує техніки встановлення контакту (зоровий контакт, посмішка, питання до аудиторії), емоційного зараження, зміни темпу/інтонації, утримання уваги.	Максимальна кількість балів – 10. При цьому оцінюється правильність, повнота і комунікативна/риторична творчість виконаного практикуму: виконано правильно, повністю, творчо (10–9 балів); містить незначні неточності, але не позбавлено творчого підходу до виконання (8–7 балів), не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно (6–4 бали), виконано неправильно із суттєвими помилками, номінально, або неповністю (3–1 бали)	10

		Презентує промову під час заняття, або робить відеозапис (цільова аудиторія обирається здобувачем: учні 1-4 класів/батьки/вчителі) з урахуванням методичних рекомендацій в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=705507		
	Практикум №4	Імпровізаційний міні-урок НУШ Завдання: студент проводить 4–5-хвилинний імпровізаційний фрагмент уроку НУШ (наприклад, «оживлення букви», продовження казки в ролях, ситуаційна гра «Що робити, якщо...» тощо). Використовує прийоми «Так, і...», рольову імпровізацію, пластику. Презентує промову під час заняття, або робить відеозапис (цільова аудиторія обирається здобувачем: учні 1-4 класів/батьки/вчителі) з урахуванням методичних рекомендацій в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=705508	Максимальна кількість балів – 10. При цьому оцінюється правильність, повнота і комунікативна/риторична творчість виконаного практикуму: виконано правильно, повністю, творчо (5 балів); містить незначні неточності, але не позбавлено творчого підходу до виконання (4 бали), не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно (3 бали), виконано неправильно із суттєвими помилками, номінально, або неповністю (1-2 бали)	10
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Тестування Питання для підготовки розміщено на СЕЗН Moodle	За кожну правильну відповідь на 10 тестових запитань здобувач вищої освіти отримує 2 бали	20
	Практичне завдання	Фінальний проєкт «Художньо-риторичний урок-гра для молодших школярів: інтеграція виразного мовлення,	Максимальна кількість балів – 20. При цьому оцінюється: актуальність й значущість проєкту (3 бали); самостійність, закінченість (3 бали); рівень	20

		<p>акторської майстерності та імпровізації» Формат проєкту - Індивідуальний (або в парах за бажанням). - Обсяг: 7–10-хвилинний демонстраційний урок-гра (презентація перед групою студентів, які грають роль учнів 1–4 класу). - Структура: теоретична частина (коротка презентація/пояснення) + практична частина (проведення уроку) + рефлексія. - Матеріали: мультимедійна презентація (5–8 слайдів), реквізит (підручний: маски, картки, реквізит для етюдів), текст/казка/вірш для роботи. Методичні рекомендації щодо підготовки та презентації проєкту знаходяться в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=705511</p>	<p>творчості, оригінальність (4 бали); логіка викладу матеріалу (4 бали); презентація та захист проєкту (6 балів)</p>	
<p>Усього за підсумковий контроль</p>				<p>40</p>

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок, а також оригінальний підхід під час виконання практичних завдань.

Оцінка 4 (добре) (75 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та надання письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації, може припускатися окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 74 бали) виставляється, якщо здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та надання письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись при цьому суттєвих неточностей та окремих помилок.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів) виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані уміння й навички під час виконання практичних завдань.

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література:

1. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ, 2020. 286 с.
2. Курінна А.Ф., Меньяло В.І. Мовленнєвотворча підготовка майбутнього педагога до професійної комунікації: словоцентричний підхід. В кн.: *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів в умовах сучасної освітньої парадигми* / За загальною редакцією Сущенко Л.О. Запоріжжя: ПП «АА Тандем». 2025. С. 125–143.
3. Курінна А.Ф., Меньяло В.І. Розвиток риторичного потенціалу здобувачів вищої освіти: лінгвосинергетичний вимір. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2022. Т. 1. № 80. С. 210–217. URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/80/part_1/41.pdf
4. Курінна А. Ф. Розвиток риторичної компетентності майбутніх вихователів в умовах освітніх змін: лінгвосинергетичний аспект. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2020. № 1(34). С. 77–83. URL: <http://journalsofznu.zp.ua/index.php/pedagogics/article/view/1454/1396>.
5. Курінна А.Ф., Сиваш С.В., Трипольська Н.В. Розвиток професійної компетентності майбутнього педагога: риторичний аспект. *Modern Movement of Science: Proceedings of the 15th International Scientific and Practical Internet Conference*, October 19-20, 2023. Дніпро: FOP Marenichenko V.V., 2023. С. 331–333. URL: <file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/Conference%20Proceedings%20October%202019-20,%202023.pdf>
6. Курінна А.Ф., Мороко Л.В. Лінгвосинергетичний аспект сучасної мовної освіти (до проблеми розвитку мовленнєвотворчої особистості). *Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації. Авторська модель Ольги Солдатенко*: Науково-методичний посібник. За загальною редакцією Кириленко С.В., Кіян О.І. Київ-Запоріжжя-Чернівці: «Букрек», 2020. С. 95–99.
7. Курінна А. Ф. Новий вимір педагогічної взаємодії з батьківською спільнотою. Тренінгова студія «Експромт». *Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації. Авторська модель Ольги Солдатенко*: Науково-методичний посібник. За загальною редакцією Кириленко С.В., Кіян О.І. Київ-Запоріжжя-Чернівці: «Букрек», 2020. С. 99–105.
8. Курінна А.Ф., Фролов Д.О. Розвиток екологічної свідомості успішної особистості в синергетичній площині неперервної освіти. *Школа особистісного зростання: від творчого розвитку до особистісної реалізації. Авторська модель Ольги Солдатенко*: Науково-методичний посібник. За загальною редакцією Кириленко С.В., Кіян О.І. Київ-Запоріжжя-Чернівці: «Букрек», 2020. С. 233–242.
9. Мороз-Рекотова Л.В. Вихователь ХХІ сторіччя: формування професійно-комунікативної культури майбутніх фахівців дошкільної освіти : монографія / Л.В. Мороз-Рекотова. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2022. 256 с.
10. Педагогічна риторика : метод. рек. до курсу / уклад.: Л.В. Мафтин, О.І. Величко. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 60 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054103.pdf>.
11. Ревуцька С.К. Риторика : курс лекцій. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 134 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052749.pdf>.

12. Сербенська О. Голос і звуки рідної мови : монографія. Львів : Апріорі, 2020. 280 с.

13. Серета І.В. Педагогічна деонтологія, риторика та культура мовлення : навчально-методичний посібник / І.В. Серета. Миколаїв : Іліон, 2020. 184 с.

14. Kurinna A., Iiichuk L., Mamicheva O., Nesterenk T., Romanova I., & Pinchuk Y. Formation of Rhetorical Competence in University Applicants as a Necessary Factor for Successful Professional Activity. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2022. № 14(4). P. 230–242. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/639>.

15. Kurinna A. To the problem of rhetorical practices of the future educator of preschool education institution. Innovative projects and paradigms of international education. *A collection of theses: materials of I International multidisciplinary scientific and practical Internet conference «Innovative projects and paradigms of international education»*. Tbilisi, Kyiv: Georgian Aviation University, 2023. С. 83–87. URL: <https://drive.google.com/file/d/1FAqPqhCBmQFtAzhKH7ML3UfjwDxDJgmK/view>

Інформаційні ресурси:

1. Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/>
 2. Всеукраїнська школа онлайн. URL : <https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE/featured>

3. Голуб Ніна. Становлення риторики як науки і навчальної дисципліни. URL : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/umlsh/2010_3/Golub.pdf

4. Дихання. Діафрагмальне дихання. Парадоксальна гімнастика Стрельнікової. Дихання Bodyflex. Марія Бурмака. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=ke0Y598uORo>

5. Зручні сесії з МАК. URL : <https://www.ekartka.com.ua/>

6. Інформація про конкурс Global Teacher Prize Ukraine та інтерв'ю з переможцями цього конкурсу. URL : <https://globalteacherprize.org.ua/>

7. Пінчук Ю.В. Риторика, культура та техніка мовлення корекційного педагога. Навч.-метод. посібн. URL : https://pidruchniki.com/89954/ritorika/ritorika_kultura_ta_tehnika_movlennya_korektsiyno_go_pedagoga

8. Практикум з розвитку м'яких навичок. URL : <https://profosvita.online/courses/course-v1:Profosvita+CS-K001SFPL+2024/about>

9. Прищак М.Д., Залюбівська О.Б., Слободянюк О.М. Ділове спілкування. URL : https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/14prishak_dilove_spilkuvannya/index.html

10. Студія он-лайн освіти. URL : <https://www.ed-era.com/>

11. Сагач Галина Риторика. URL : <https://studfile.net/preview/2425910/>

TED Talks: знайдіть ідеї, які варто поширювати URL : <https://www.ted.com/talks>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим; практичні завдання мають бути виконані безпосередньо перед навчальними заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять упродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно (у формі співбесіди за питаннями або шляхом тестування) та письмово через виконання індивідуальних письмових завдань. При наявності 35 балів поточного контролю, студент допускається до підсумкового контролю (екзамену).

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що передбачені навчальним планом дисципліни, мають бути виконані здобувачами вищої освіти із дотриманням принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Роботи, у яких буде виявлено плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки до розгляду не приймаються і не зараховуються. До таких студентів можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Кожний студент має обов'язково враховувати сучасні стандарти академічної доброчесності, базисом якої є глибоке усвідомлення ним соціально-моральної відповідальності за свої дії, максимальна об'єктивність, сумління, чесність, принциповість, вимогливість. Здобувач вищої освіти має усвідомлювати, що академічна доброчесність є тим моральним ядром, яке регулюватиме просування цінностей етики в освітній спільноті і буде рушієм у формуванні позитивного іміджу закладу взагалі, й кожного учасника освітнього простору зокрема.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, Studopedia тощо є неприпустимим.

Рекомендованою базою даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Електронні пристрої (мобільні телефони, планшети, ноутбуки тощо) можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням із викладачем). В інших випадках – телефон вимикається на беззвучний режим, яким не користуються під час занять.

При виконанні заходів контролю (тестування, самостійних і контрольних робіт, іспитів) застосування гаджетів заборонено. У разі порушення – роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти врегульовується «Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezultat_tat_v_navchannya.pdf

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.